

5.5 Kommunal implementering af grunddata

1. Formål og baggrund

Det fælleskommunale program har til formål, at understøtte – og bidrage til kommunernes arbejde med de nye grunddata og realisering af tilhørende gevinster, som de nye og forbedrede data giver grundlag for.

I 2012 indgik regeringen og KL en aftale om et fællesoffentligt grunddataprogram. Grunddataprogrammet handler om at forbedre kvaliteten af grunddata og at effektivisere brug, opbevaring og distribution af grunddata,

herunder at nedlægge kopiregistre og sikre opdatering af autoritative grunddata et sted. Det er et stort forandringsprojekt, som også indebærer, at der bygges en fælles distributionsløsning, Datafordeleren.

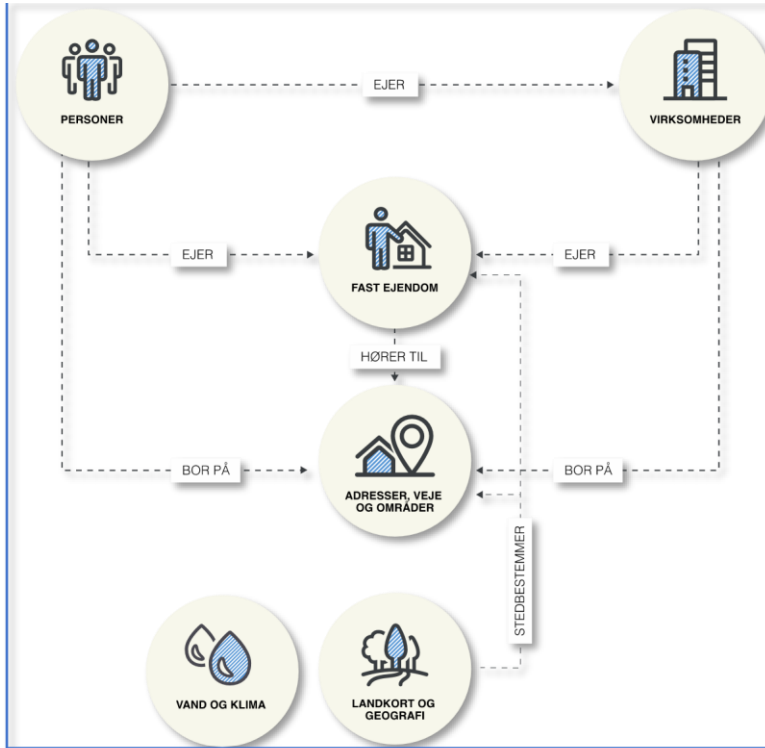
De nye og forbedrede grunddata giver ændringer i kommunerne inden for følgende områder:

- Ejendomsområdet (BBR, ESR, Matriklen, Ejerfortegnelsen mm.)
- Adresser, distrikter og stednavne
- Klima, søer og vandløb
- Geodata og højdemodel
- Personområdet (CPR og P-data)
- Virksomhedsområdet (CVR og V-data)
- Den fællesoffentlige datafordeler

Figuren nedenfor beskriver kort væsentligheden af gode grunddata om borgere, virksomheder, adresser, ejendomme mv.

Figur: Grunddatamodellen

Juni 2016

Kommunerne står over for en betydelig implementeringsopgave i takt med, at leverancerne i det fællesoffentlige program realiseres. Implementeringsopgaven er stor og omfattende, men varierende inden for de enkelte grunddataområder. Der er tale om et ganske komplekst program og implementering i store organisatoriske enheder på tværs af den enkelte kommune. Det vil være den enkelte kommunes ansvar at sikre, at denne implementering sker, men der er et stort behov for at dele viden og etablere fælleskommunale anbefalinger til implementeringen. Der skal fra det fællesoffentlige grunddataprogram kommunikeres konsekvent og rettidigt omkring programmets leverancer, så er muligt at have et stærkt og præcist implementeringsfokus hos kommunerne. Dette program understøtter og bidrager til arbejdet med at realisere gevinsterne i grunddataprogrammet ved at sikre tæt kobling og sammenhæng til aktiviteter og leverancer i det fællesoffentlige grunddataprogram.

Som følge af det fællesoffentlige grunddataprogram vil kommunerne få nogle afledte opgaver. Programmet vil søge også at tage hånd om deling af viden og anbefalinger ift. disse opgaver, herunder etablering af en afløser til registrering af kommunale distrikter.

I det fællesoffentlige grunddataprogram er der udarbejdet et udfordringskatalog med problemstillinger, som mangler at blive løst. Dette er medtaget i initiativ 2.2 Videre med gode grunddata i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020. I takt med, at der bliver fundet løsninger på problemstillingerne, kan opstå nye opgaver, som vil skulle løses i regi af det fælleskommunale grunddataprogram.

1.1 Gevinster

For kommunerne vil de samlede grunddataaktiviteter, herunder de forbedrede grunddata, muliggøre realisering af et samlet gevinstpotentiale på ca. 100-150 mio.kr. pr. år ved fuld indfasning jf. det fællesoffentlige grunddataprograms business case. Der er f.eks. nævnt følgende overordnede økonomiske og kvalitative gevinster:

Økonomiske gevinster:

- Effektiviseringsgevinster som følge af, at en række manuelle arbejdsgange i kommunerne bortfalder fx registrering af data om ejendomme mv.
- Effektiv vedligeholdelse af grunddata et sted
- Færre kopiregistre
- Driftsbesparelser på lokale systemer
- Moderniseret datatilgang ved udbud af kommunale it-løsninger mv.

Kvalitative gevinster:

- Forenklet adgang og øget tilgængelighed til data.
- Nemmere udveksling af geodata med private virksomheder.
- Vidensløft om muligheder for brug af data pga. frikøbet.
- Harmoniserede grunddata og bedre datakvalitet vedrørende ejendomme og ejerforhold.

1.2 Resultatmål

Resultatmål

- Udarbejdelse af drejebøger og yderligere informationsmaterialer, som bidrager til kommunernes forberedelse og ibrugtagning af de nye grunddata, herunder konsekvent og rettidig kommunikation i samarbejde med systemejerne til kommunerne om nye systemer, nye/ændrede muligheder og krav for arbejdsgange, som lægger grunden for realisering af gevinster med grunddata.
- Videreudvikling og udbredelse af værktøjer og redskaber til gevinstrealisering, som kommunerne kan benytte i deres lokale implementeringsarbejde.
- Fremtidssikret løsning for kommunale distriktsinddelinger

2. Indhold i program

Aktiviteterne i det fælleskommunale grunddataprogram vil blive gennemført inden for seks spor med hvert deres fokus:

Spor 1) Ejendoms- og adresseområdet, som særligt har fokus på implementeringsopgaven vedrørende harmoniserede ejendomsdata, kvalitetsforbedrede adressedata, nye ejendoms- og adresseregistre samt udfasningen af ESR. Som led i arbejdet vil der bl.a. blive udarbejdet materialer som redegør for ændrede arbejdsopgaver og rutiner samt gevinstrealisering som følge af ændrede registreringsopgaver.

Spor 2) Vand- og geodataområdet, som har særligt fokus på implementering og brug af grunddata om vandløb, højdemodel og kortdata.

Spor 3) Persondataområdet, som har særligt fokus på nye og ændrede arbejdsopgaver, som følge af at CPR-data distribueres og hentes via Datafordeleren.

Spor 4) Virksomhedsområdet, som har særligt fokus på at realisere de nye muligheder og gevinster som resultat af, at der er nye og forbedrede data i CVR.

Spor 5) Datafordeleren, som særligt har fokus på kommunernes implementeringsopgave i forbindelse med overgangen til Datafordeleren herunder de tekniske og juridiske dataanvendelsesmuligheder og samspillet til Serviceplatformen.

Spør 6) Distriktsdata fra CPR-vej, der er rent kommunale, skal samles og udstilles et andet sted. Det undersøges om dette kan ske via Danmarks ArealInformation (DAI). Alternativt findes en anden løsning.

Juni 2016

På tværs af sporene vil der være særligt fokus på følgende tre opgaveområder:

1. *Kommunikationsaktiviteter:* Der er et massivt behov for rettidig og konsekvent information til kommunerne, således at kommunerne bliver opdateret i forhold til det konkrete faglige indhold indenfor hvert spor. Kommunikationsaktiviteterne vil blive koordineret med de tilsvarende aktiviteter fra det samlede grunddataprogram, de enkelte delprogrammer og fra de enkelte grunddataregistriere. Aktiviteterne vil også blive målrettet de forskellige interessenter, jf. afsnit 6. Hvor det vurderes gavnligt etableres et egentligt kommunalt netværk i forbindelse med implementeringen, ligesom det vurderes om der er behov for egentlige tiltag omkring kompetenceudvikling.
2. *Implementeringsdrejebøger.* Der udarbejdes drejebøger i alle spor (samt relevante informationsmaterialer) til brug for kommunerne. Drejebøger benyttes også i monopolbrudsprojekterne og giver erfaringsmæssigt god støtte til implementeringsaktiviteter. Kommunerne har tidligere haft stor nytteeffekt af drejebøger bl.a. i forbindelse med monopolbruddet. Drejebogen er en faseopdelt platform for information om kommunernes lokale arbejde med grunddataprogrammet. Hensigten er at understøtte kommunernes informationsbehov ifm. ibrugtagning af de nye grunddata. Drejebøgerne vil også kunne indeholde guidelines for f.eks. implementering af grunddataservices i forbindelse med udbud af nye it-løsninger. Dette er særligt relevant på adresseområdet. Samtidig synliggør drejebøger arbejdsdelingen mellem kommuner, KOMBIT, staten og evt. leverandørerne.
3. *Udbredelse og – i relevant omfang udvikling - af redskaber til gevinstrealisering* til brug ifm. lokal gevinstrealisering på grunddataprogrammet. Redskaber til gevinstrealisering skal anskueliggøre, hvordan de skitserede gevinster kan høstes.

3. Tidshorisont

Programperioden går fra medio 2016 og indtil udgangen af 2018.

De store milepæle i det fællesoffentlige grunddataprogram falder fra efteråret 2016 til 1. maj 2017, hvor en lang række grunddataregistre bliver implementeret på datafordelersiden og distribueringen af data for alvor sættes i gang.

De første udgaver af drejebøgerne forventes klar fra efteråret 2016 afhængigt af tidsplanen i det enkelte spor, samtidig med at de første kommunikationsinitiativer igangsættes. Drejebøgerne vil efterfølgende blive udbygget med yderligere relevante implementeringsaktiviteter.

4. Organisering

Initiativet forankres i KL i en særskilt programorganisering. Der nedsættes en styregruppe for initiativet. Programmet gennemføres i tæt samarbejde med kommunale eksperter gennem relevante arbejds/projektgrupper, som nedsættes i samråd med kommuner. Initiativet koordineres med det fællesoffentlige grunddataprogram og KOMBITs arbejde med udfasning af ESR.